Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NIILO JÄÄSKINEN
prednesené 14. júna 2012 [1]

Vec C-56/11

Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG
proti
Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Oberlandesgericht Düsseldorf (Nemecko)]

„Ochrana odrôd rastlín v rámci Spoločenstva — Nariadenie (ES) č. 2100/94 — Článok 14 — Výsada poľnohospodárov — Nariadenie (ES) č. 1768/95 — Článok 9 — Spracovateľ — Informačná povinnosť spracovateľa voči majiteľovi rastlinnej odrody — Časový rozsah tejto povinnosti — Žiadosť o informácie predložená majiteľom rastlinnej odrody — Podmienky — Indície, ktoré majú za následok vznik práva majiteľa na informácie — Neexistencia povinnosti predložiť dôkazy o existencii takých indícií“

I – Úvod

1. Svojím návrhom na začatie prejudiciálneho konania žiada Oberlandesgericht Düsseldorf (Nemecko) o výklad článku 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2100/94 [2] (ďalej len „základné nariadenie“) o právach spoločenstva k odrodám rastlín, ako aj článku 9 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1768/95 [3] (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 základného nariadenia.

2. Prejudiciálne otázky boli položené v rámci sporu medzi družstvom s názvom Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG (ďalej len „Raiffeisen“), ktoré je spracovateľom, a spoločnosťou Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (ďalej len „STV“), ktorá zastupuje záujmy majiteľov odrôd rastlín [4]. Spor sa týka žiadosti o informácie, ktorú predložila STV družstvu Raiffeisen na základe článku 14 ods. 3 šiestej zarážky základného nariadenia a článku 9 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia s cieľom získať informácie o určitých rokoch predaja certifikovaných osív.

3. Prejudiciálne otázky poukazujú na trojuholníkový vzťah medzi majiteľmi chránených odrôd rastlín, poľnohospodármi, ktorí využívajú výnimku stanovenú v článku 14 základného nariadenia – známu tiež pod názvom „výsada poľnohospodárov“ – a podnikmi, ktoré spracovávajú osivá, ktorým môžu majitelia v rámci systému vytvoreného výsadou poľnohospodárov predložiť žiadosti o informácie týkajúce sa odrôd, ktoré patria majiteľom a ktoré sú predmetom spracovania.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Nariadenie Rady z 27. júla 1994 (Ú. v. ES L 227, s. 1; Mim. vyd. 03/016, s. 390).

3 — Nariadenie Komisie z 24. júla 1995 (Ú. v. ES L 173, s. 14; Mim. vyd. 03/018, s. 63).

4 — O činnostiach spoločnosti STV pozri bližšie rozsudok z 11. marca 2004, Jäger (C-182/01, Zb. s. I-2263, bod 17).

4. V prejednávanej veci ide o návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je súčasťou súboru návrhov na začatie prejudiciálneho konania podaných nemeckými súdmi v súvislosti s výkladom základného nariadenia a jeho vykonávacieho nariadenia.[5] Prejednávaný návrh sa presnejšie týka jednak časového rozsahu informačnej povinnosti spracovateľa voči majiteľovi rastlinnej odrody a jednak podmienok, ktoré musí spĺňať žiadosť o informácie predložená majiteľom spracovateľovi.

II – Právny rámec

A – *Základné nariadenie*

5. Podľa článku 11 ods. 1 základného nariadenia má nárok na práva Spoločenstva k odrodám rastlín šľachtiteľ, ktorý je vymedzený ako „osoba, ktorá odrodu vyšľachtila alebo objavila a vyvinula, alebo jej právny nástupca“.

6. Článok 13 základného nariadenia s názvom „Práva majiteľa práv spoločenstva k odrodám rastlín a zakázané konanie“ stanovuje:

„1. Vlastníctvo práv spoločenstva k odrodám má za účinok, že majiteľ alebo majitelia práva spoločenstva k odrodám, ďalej nazývaní iba ‚majitelia‘, majú nárok na vykonávanie činností stanovených v odseku 2.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 15 a 16, si nasledujúce činnosti, týkajúce sa množiteľského materiálu odrôd alebo zozberaného materiálu chránenej odrody, ďalej spoločne nazývané iba ‚materiál‘, vyžadujú povolenie majiteľa:

a) výroba alebo reprodukcia (množenie);

…

Vydanie povolenia majiteľa môže podliehať podmienkam a obmedzeniam ním určeným.

…“

7. Výsada poľnohospodárov je upravená v článku 14 ods. 1 základného nariadenia takto:

„Napriek článku 13 (2) a s cieľom ochrany poľnohospodárskej výroby sa poľnohospodárom povoľuje používať s cieľom rozmnožovania (pestovania) na poli na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti produkt zberu, ktorý získali na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti sadením množiteľského materiálu odrody inej, než je hybridná alebo syntetická odroda, chránenej právom spoločenstva k odrodám rastlín.“

8. Podmienky na nadobudnutie účinnosti výsady poľnohospodárov a ochrany oprávnených záujmov šľachtiteľov a poľnohospodárov sú upravené článkom 14 ods. 3 uvedeného nariadenia. Tento odsek v druhej a šiestej zarážke okrem iného stanovuje:

— poľnohospodár môže sám alebo prostredníctvom jemu poskytnutých služieb spracovať produkt zberu s cieľom sadenia [na účely výsevu – *neoficiálny preklad*]…

5 — Pozri rozsudky z 10. apríla 2003, Schulin (C-305/00, Zb. s. I-3525); Jäger, už citovaný; zo 14. októbra 2004, Brangewitz (C-336/02, Zb. s. I-9801), ako aj z 8. júna 2006, Deppe a i. (C-7/05 až C-9/05, Zb. s. I-5045). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Geistbeck (C-509/10), vec v konaní pred Súdnym dvorom.

— na požiadanie majiteľov im poľnohospodári a prevádzajúci spracovateľské služby [a spracovatelia – *neoficiálny preklad*] poskytnú príslušné informácie…“

B – *Vykonávacie nariadenie*

9. Článok 2 vykonávacieho nariadenia znie:

„1. Podmienky uvedené v článku 1 sa uplatnia pre majiteľa, zastúpeného šľachtiteľom ako aj pre farmára, takým spôsobom, že sa zabezpečia chránené záujmy každého [Podmienky uvedené v článku 1 sa vzťahujú tak na majiteľa zastupujúceho šľachtiteľa, ako aj na poľnohospodára a majú sa uplatňovať tak, aby boli chránené ich vzájomné oprávnené záujmy – *neoficiálny preklad*].

2. Zákonité záujmy sa nepovažujú za chránené záujmy ak jeden alebo viac z týchto záujmov sú nepriaznivo ovplyvnené bez možnosti odhadu potreby vytvorenia primeranej rovnováhy medzi každým z nich alebo potreby proporcionálnosti medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom zavedenia [Oprávnené záujmy sa nepovažujú za chránené, ak je jeden alebo viacero týchto záujmov poškodených bez toho, aby sa zohľadnila potreba zachovania primeranej rovnováhy medzi všetkými týmito záujmami alebo potreba zachovania proporcionality medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom jej uplatnenia – *neoficiálny preklad*].“

10. Článok 9 ods. 2 a 3 uvedeného nariadenia sa týka informácií, ktoré musí spracovateľ poskytnúť majiteľovi rastlinnej odrody, ak medzi majiteľom a spracovateľom nebola uzatvorená žiadna zmluva týkajúca sa týchto informácií:

„2. … spracovateľ musí, bez toho, aby boli ovplyvnené požiadavky na informácie v zmysle legislatívy spoločenstva alebo legislatívy členských štátov, na požiadanie majiteľa, poskytnúť príslušné informácie majiteľovi. Tieto položky sa považujú za príslušné informácie:

a) meno spracovateľa, miesto trvalého pobytu a meno a adresa registrovaného obchodného sídla;

b) údaj, či spracovateľ poskytol služby pri spracovaní zberových produktov na účely pestovania [výsevu – *neoficiálny preklad*] jednej alebo viacerých odrôd majiteľa, kde odroda alebo odrody boli spracovateľovi známe [pokiaľ odroda alebo odrody boli spracovateľovi oznámené alebo mu boli iným spôsobom známe – *neoficiálny preklad*];

c) údaj, či spracovateľ poskytol takéto služby, množstvo zberových produktov jednej alebo viacerých príslušných odrôd, ktoré boli vyrobené spracovateľom na účely pestovania [výsevu – *neoficiálny preklad*], a celkové množstvo získané z takéhoto spracovania;

d) dátumy a miesta spracovania v zmysle c);

e) meno a adresa osoby alebo osôb, ktorým boli služby spracovania poskytnuté v zmysle c), a príslušné množstvá.“

3. Informácie v zmysle odseku 2 b), c), d) a e) sa vzťahujú na príslušný obchodný rok [hospodársky rok – *neoficiálny preklad*] a na jeden alebo viaceré z troch[6] predchádzajúcich obchodných rokov [hospodárskych rokov – *neoficiálny preklad*], u ktorých majiteľ doposiaľ nežiadal informácie v zmysle ustanovení odseku 4 alebo 5; avšak prvý obchodný rok [hospodársky rok – *neoficiálny preklad*], o ktorom sa podávajú informácie, je ten, v ktorom bola takáto žiadosť prvý krát predložená v súvislosti s odrodou, alebo odrodami a s príslušným spracovateľom.

6 — Číslovka „tri“ nie je uvedená vo francúzskej verzii vykonávacieho nariadenia. Pozri bod 25 a nasl. týchto návrhov.

4. Opatrenia článku 8 ods. 4 [ustanovenia článku 8 ods. 4 – *neoficiálny preklad*] sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

…“

III – Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie pred Súdnym dvorom

11. Raiffeisen je centrálne poľnohospodárske družstvo, ktoré ponúka poľnohospodárom služby spracovania osív, v rámci ktorých vykonáva úpravu produktu zberu s cieľom jeho uskladnenia a jeho budúceho výsevu.

12. Uvedené služby sa poskytujú jednak majiteľom odrôd rastlín zastúpených najmä spoločnosťou STV, ktorá združuje majiteľov odrôd rastlín, ktorí v rámci zmluvného výsevu súhlasili s množením certifikovaných osív na účely ich predaja, a jednak poľnohospodárom, ktorí vykonávajú výsev osív na základe výsady poľnohospodárov stanovenej v článku 14 ods. 3 základného nariadenia.

13. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Raiffeisen vykonalo na účet rôznych poľnohospodárov spracovanie v hospodárskych rokoch 2005/2006 a 2006/2007 v rámci zmluvného výsevu na účet majiteľov odrôd rastlín zastúpených spoločnosťou STV.

14. V nadväznosti na vyhlásenia o zmluvnom výseve, ktoré dotknutí poľnohospodári doručili spoločnosti STV, táto spoločnosť dvakrát zaslala družstvu Raiffeisen žiadosti o informácie týkajúce sa spracovania vykonaného týmto družstvom. Časť žiadostí bola podaná po uplynutí príslušného hospodárskeho roka.

15. Raiffeisen nevyhovelo týmto žiadostiam, pričom v tejto súvislosti uviedlo tri okruhy dôvodov svojho odmietnutia. Po prvé Raiffeisen sa domnievalo, že žiadosť o informácie má obsahovať okolnosti nasvedčujúce tomu, že uskutočnilo spracovateľské úkony, na ktoré sa vzťahuje informačná povinnosť stanovená v článku 14 ods. 3 šiestej zarážke základného nariadenia. Po druhé Raiffeisen zastávalo názor, že právne relevantné sú iba žiadosti o informácie podané počas hospodárskeho roka, na ktorý sa informácie vzťahujú. Po tretie zo spracovateľských úkonov uskutočnených v rámci zmluvného výsevu na účet majiteľa nemožno vyvodiť nijakú indíciu o prípadnom výseve osív.

16. STV podala žalobu proti Raiffeisen s cieľom získať požadované informácie. Prvostupňový súd vyhovel žiadostiam spoločnosti STV o informácie a konštatoval, že po prvé na podanie žiadostí o informácie sa nevzťahuje nijaká prekluzívna lehota a po druhé, že vyhlásenia o zmluvnom výseve predstavujú dostatočné indície na vznik informačnej povinnosti spracovateľa, keďže poľnohospodár, ktorý vykonáva výsev na základe zmluvy o množení, má konkrétnu možnosť vykonávať výsev spotrebných osív. Raiffeisen podalo proti tomuto rozsudku odvolanie na Oberlandesgericht Düsseldorf.

17. Za týchto okolností Oberlandesgericht Düsseldorf rozhodnutím doručeným Súdnemu dvoru 8. februára 2011 rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Musí si spracovateľ splniť informačnú povinnosť, ktorá je upravená článkom 14 ods. 3 šiestou zarážkou [základného] nariadenia a článkom 9 ods. 2 a 3 [vykonávacieho] nariadenia, len vtedy, ak sa žiadosť majiteľa práv k odrodám rastlín o informácie doručí spracovateľovi pred uplynutím príslušného hospodárskeho roka (v prípade viacerých hospodárskych rokov posledného z nich), na ktorý sa žiadosť vzťahuje?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

   Ide o žiadosť o informácie podanú ‚včas' už v tom prípade, ak majiteľ práv k odrodám rastlín vo svojej žiadosti tvrdí, že má k dispozícii indície o tom, že produkt zberu, ktorý poľnohospodár, menovite označený v žiadosti, získal výsevom množiteľského materiálu chránenej odrody, spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať na účely výsevu, alebo sa musia navyše uvádzané indície spracovateľovi v žiadosti o informácie preukázať (napríklad zaslaním kópie vyhlásenia poľnohospodára o výseve)?

3. Môžu indície, na základe ktorých vzniká informačná povinnosť spracovateľa, vyplývať z toho, že spracovateľ – ako osoba poverená majiteľom práv – vykonáva zmluvu o rozmnožovaní osiva na účely výroby spotrebného osiva chránenej odrody, ktorú uzatvoril majiteľ práv s poľnohospodárom vykonávajúcim množenie, aj v tom prípade a z toho dôvodu, že poľnohospodár v rámci plnenia zmluvy o rozmnožovaní fakticky získa možnosť použiť určitú časť osiva určeného na množenie na účely výsevu?"

18. Písomné pripomienky predložili účastníci konania vo veci samej, ako aj španielska vláda a Európska komisia. Účastníci konania vo veci samej a Komisia boli zastúpení na pojednávaní konanom 15. marca 2012.

IV – Analýza

A – *Úvodné poznámky*

19. Najskôr je vhodné poukázať na kľúčové prvky systému, na ktorom je založená výsada poľnohospodárov. Podľa judikatúry Súdneho dvora článok 14 základného nariadenia vytvára rovnováhu medzi záujmami majiteľov práv k odrodám rastlín na jednej strane a záujmami poľnohospodárov na druhej strane.

20. Výsada poľnohospodárov, ktorou sa rozumie právo poľnohospodárov na výsev získaný výsevom množiteľského materiálu odrody dotknutej uvedenou výsadou bez prechádzajúceho povolenia majiteľa produktu zberu, je totiž spojená s informačnou povinnosťou uvedených poľnohospodárov a s povinnosťou zaplatiť spravodlivú odmenu majiteľovi rastlinnej odrody, čo umožňuje chrániť vzájomné oprávnené záujmy poľnohospodárov a majiteľov v ich priamych vzťahoch.[7]

21. Pokiaľ ide ďalej o úlohu spracovateľa, článok 14 ods. 3 druhá zarážka základného nariadenia stanovuje, že poľnohospodár môže sám alebo prostredníctvom jemu poskytnutých služieb spracovať produkt zberu na účely výsevu. Právo spracovateľa uskutočniť úkony súvisiace so spracovaním produktu zberu je teda odvodené od výsady poľnohospodárov.[8] Informačná povinnosť spracovateľov, akým je Raiffeisen v prejednávanej veci, voči majiteľovi je založená na článku 14 ods. 3 šiestej zarážke základného nariadenia. Rozsah a podmienky uvedenej povinnosti sú špecifikované v článku 9 vykonávacieho nariadenia.

22. Na účely preskúmania prejudiciálnych otázok je teda potrebné mať na zreteli požiadavku rovnováhy, na ktorej je založený systém vytvorený článkom 14 základného nariadenia, ako aj vykonávacie nariadenie.

7 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Brangewitz (už citovaný, bod 43). Pozri tiež bod 46 už citovaných návrhov, ktoré som predniesol v už citovanej veci Geistbeck.

8 — Rozsudok Brangewitz (už citovaný, bod 44).

B – *O časovom rozsahu informačnej povinnosti*

23. Súdny dvor už posudzoval rozsah informačnej povinnosti spracovateľov. Konštatoval, že majiteľovi práv k odrodám rastlín musí byť umožnené požadovať od spracovateľa informácie o jednej z jeho odrôd, na ktoré sa vzťahuje výsada poľnohospodárov, ak má indície o tom, že spracovateľ na účely výsevu spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu získaný výsevom množiteľského materiálu tejto odrody. [9]

24. Súdny dvor však nerozhodol o časových aspektoch informačnej povinnosti spracovateľa uvedených v článku 9 ods. 3 vykonávacieho nariadenia, ktoré sú predmetom prejednávanej veci.

1. Obdobie, na ktoré sa vzťahuje žiadosť

25. V prvom rade pripomínam, že článok 9 ods. 2 vykonávacieho nariadenia špecifikuje obsah informácií, ktoré sú predmetom povinnosti spracovateľa. Odsek 3 tohto článku zas upravuje obdobie, na ktoré sa vzťahujú informácie, ktoré sa majú poskytnúť na základe uvedeného odseku 2 druhej vety. Toto obdobie v zásade zodpovedá príslušnému hospodárskemu roku a jednému alebo viacerým z troch predchádzajúcich hospodárskych rokov v súlade s prvou časťou vety uvedeného odseku 3. [10]

26. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že jazykové verzie článku 9 ods. 3 uvedeného nariadenia sa odlišujú. Zatiaľ čo väčšina jazykových verzií, ako napríklad španielska, dánska, nemecká, anglická, talianska, maďarská, fínska a švédska verzia, odkazuje na jeden alebo viaceré z troch predchádzajúcich hospodárskych rokov, vo francúzskej verzii je číslovka „tri“ vynechaná.

27. Ak by sme teda vychádzali len z francúzskej verzie, mohli by sme dospieť k záveru, že možnosť podania žiadosti o informácie nie je časovo obmedzená. Vzhľadom na to, že nie je možné vyvodiť jasný záver len na základe týchto rozdielov, je však potrebné preskúmať predmetné ustanovenie v jeho kontexte s prihliadnutím najmä na jeho cieľ. [11]

28. Ako sa výslovne uvádza v článku 2 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, cieľom tohto nariadenia je vytvoriť rovnováhu medzi vzájomnými záujmami majiteľov a poľnohospodárov. V tejto súvislosti sa domnievam, že by bolo rovnako v rozpore s touto rovnováhou vykladať článok 9 ods. 3 tohto nariadenia v tom zmysle, že žiadosť o informácie by sa mohla vzťahovať na neobmedzený počet predchádzajúcich hospodárskych rokov. S cieľom zachovať rovnováhu medzi dotknutými záujmami je potrebné vychádzať zo zásady, že žiadosť o informácie uvedená v tomto článku 9 sa môže vzťahovať až na tri predchádzajúce hospodárske roky.

29. Opačný výklad by navyše odporoval požiadavkám právnej istoty spracovateľov, keďže by im ukladal povinnosť uchovávať bez časového obmedzenia informácie, o ktoré by majitelia mohli požiadať.

9 — Rozsudok Brangewitz (už citovaný, bod 53). Pozri tiež rozsudok Schulin (už citovaný, bod 63).

10 — Podľa článku 7 ods. 2 vykonávacieho nariadenia sa hospodársky rok začína 1. júla daného roka a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

11 — Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, nevyhnutnosť jednotného výkladu rôznych jazykových verzií ustanovenia práva Únie vyžaduje, aby sa v prípade rozdielu medzi jazykovými verziami predmetné ustanovenie vykladalo v kontexte všeobecnej štruktúry a účelu právnej úpravy, ktorej je súčasťou. V tejto súvislosti pozri najmä rozsudok z 15. decembra 2011, Møller (C-585/10, Zb. s. I-13407, bod 26 a citovanú judikatúru).

30. Tento výklad navyše potvrdzuje znenie článku 8 ods. 3 vykonávacieho nariadenia. Je pravda, že tento článok upravuje informačnú povinnosť poľnohospodára, ale vzhľadom na to, že jeho znenie je takmer totožné so znením článku 9 toho istého nariadenia, je potrebné vykladať ho analogicky. V tejto súvislosti rovnako ako Komisia poznamenávam, že slovo „troch“ uvedené v príslušnom ustanovení – aj vo francúzskej verzii – článku 8 ods. 3 uvedeného nariadenia možno vykladať tak, že vyjadruje úmysel normotvorcu časovo obmedziť rozsah žiadosti o informácie v súlade s cieľom dosiahnuť rovnováhu medzi záujmami chránenými uvedeným nariadením.

2. Obmedzenia týkajúce sa obdobia, na ktoré sa vzťahuje žiadosť

31. Zo znenia článku 9 ods. 3 vykonávacieho nariadenia však vyplýva, že obdobie, ktorého sa týka informačná povinnosť spracovateľa, je dvojako obmedzené. Po prvé podľa článku 9 ods. 3 prvej časti vety tohto nariadenia uvedená povinnosť zaniká v súvislosti s každým hospodárskym rokom, pre ktorý majiteľ už podal žiadosť o informácie.

32. Po druhé článok 9 ods. 3 druhá časť vety vykonávacieho nariadenia tiež stanovuje, že prvý hospodársky rok, o ktorom sa podávajú informácie, je ten, „v ktorom bola takáto žiadosť prvý krát predložená v súvislosti s odrodou, alebo odrodami a s príslušným spracovateľom“. [12]

33. Informačná povinnosť spracovateľa je teda podmienená podaním žiadosti o informácie majiteľom. Táto žiadosť sa navyše najprv vzťahuje len na hospodársky rok, v priebehu ktorého uvedený majiteľ uplatní svoje právo na informácie. Okrem toho podľa článku 9 ods. 3 prvej časti vety vykonávacieho nariadenia možno žiadať o informácie za obdobie, ktoré môže predstavovať tri predchádzajúce hospodárske roky, pokiaľ majiteľ už predložil spracovateľovi žiadosť o informácie v priebehu prvého z predchádzajúcich hospodárskych rokov.

34. Inak povedané, keď ide o prvú žiadosť týkajúcu sa jednej alebo viacerých odrôd, žiadosť sa môže týkať len hospodárskeho roka, počas ktorého bola predložená uvedenému spracovateľovi. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť rovnováhu medzi dotknutými záujmami spracovateľ, ktorý ešte nedostal žiadosť o informácie týkajúcu sa odrody, tak musí byť chránený pred akoukoľvek retroaktívnou informačnou povinnosťou.

35. To neplatí ani v prípade, keď žiadosť o informácie týkajúca sa konkrétnej odrody už predtým bola predložená spracovateľovi. V tomto prípade je obdobie, za ktoré treba podať príslušné informácie, vymedzené odsekom 3 prvou časťou vety uvedeného článku. Inými slovami dátum žiadosti o informácie a „príslušný obchodný rok [hospodársky rok – *neoficiálny preklad*]“ predstavujú východiskový bod pre výpočet troch predchádzajúcich hospodárskych rokov, ktorých sa týka žiadosť o informácie.

C – O indíciách, ktoré má poskytnúť majiteľ

36. Okrem časových aspektov informačnej povinnosti spracovateľa, ktoré boli uvedené vyššie, sa návrh na začatie prejudiciálneho konania subsidiárne týka povahy indícií, ktoré má poskytnúť majiteľ na podporu svojej žiadosti o informácie podľa článku 9 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

12 — Pokiaľ ide o informačnú povinnosť poľnohospodára, je potrebné poukázať na to, že článok 8 ods. 3 vykonávacieho nariadenia obsahuje analogické ustanovenie.

37. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa neuvádza, či v prejednávanom prípade ide alebo nejde o „prvú“ žiadosť v zmysle článku 9 ods. 3 druhej časti vety tohto nariadenia. Je teda tiež potrebné odpovedať na druhú otázku, ktorou sa vnútroštátny súd pýta, či indície o výseve alebo o spracovaní na účely výsevu musia byť podložené aj dôkazmi obsiahnutými v žiadosti o informácie, aby na základe tejto žiadosti mohla vzniknúť informačná povinnosť spracovateľa, a teda aby bola podaná včas v zmysle článku 9 ods. 3 druhej časti vety vykonávacieho nariadenia.

1. Povinnosť majiteľa mať indíciu o tom, že spracovateľ uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť spracovanie

38. Na úvod by som chcel poukázať na to, že vykonávacie nariadenie výslovne nevyžaduje, aby majiteľ vo svojej žiadosti o informácie uviedol indície o výseve, ktorými disponuje. Existencia uplatnených skutočností napriek tomu predstavuje nepísanú podmienku stanovenú Súdnym dvorom v už citovaných rozsudkoch Schulin a Brangewitz, ktorá sa musí v každom prípade dodržať.

39. V tejto súvislosti poznamenávam, že generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo svojich návrhoch v už citovanej veci Brangewitz presvedčivo rozlíšil požiadavky, ktoré spôsobujú vznik informačnej povinnosti poľnohospodárov na jednej strane a spracovateľov na druhej strane.[13]

40. Po prvé, s odkazom na už citovaný rozsudok Schulin, generálny advokát konštatoval, že majiteľ nemôže predložiť žiadosť o informácie poľnohospodárovi iba preto, lebo je poľnohospodárom. Naopak musí mať indíciu o tom, že poľnohospodár využil alebo využije výnimku stanovenú v článku 14 základného nariadenia.[14]

41. Po druhé, konštatoval, že pokiaľ ide o spracovateľov, situácia je odlišná. Je totiž veľmi pravdepodobné, že podniky spracovania osív v rámci výkonu svojej činnosti spracujú množiteľský materiál chránenej odrody. Vzhľadom na to, že ak nepodpísali zmluvu, s majiteľom nie sú viazaní nijakým právnym vzťahom, a že poľnohospodári využívajú takéto podniky, keď využívajú uvedenú výnimku, zdá sa logické, aby sa majitelia mohli obrátiť tak na poľnohospodárov, ako aj na spracovateľov s cieľom získať informácie na uplatnenie svojho práva na spravodlivú odmenu. Generálny advokát dospel k záveru, že vzhľadom na úlohu spracovateľov v súvislosti s výsadou poľnohospodárov musí byť majiteľom umožnené predložiť uvedeným poskytovateľom žiadosti o informácie bez toho, aby mali indície o tom, že v ich prevádzkarniach sa narábalo s chráneným materiálom.[15]

42. Z týchto úvah teda vyplýva, že na účely predloženia žiadosti o informácie poľnohospodárovi by malo existovať viac indícií ako v prípade žiadosti predloženej spracovateľovi. Zdá sa však, že Súdny dvor si neosvojil vyššie uvedený návrh generálneho advokáta, pričom poznamenal, že majiteľovi musí byť umožnené predložiť spracovateľovi žiadosť o informácie týkajúce sa jednej z jeho odrôd, ktorých sa týka výsada poľnohospodárov, pokiaľ *má indície o tom, že spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať* na účely výsevu produkt zberu získaný výsevom množiteľského materiálu tejto odrody.[16]

43. Súdny dvor teda zrejme nerozlišuje jednotlivých adresátov žiadostí o informácie predložených majiteľom. Preto budem vo svojej analýze vychádzať z tohto predpokladu.

13 — Pozri bod 34 a nasl. návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer v už citovanej veci Brangewitz.

14 — Rozsudok Schulin (už citovaný, bod 57).

15 — Pozri bod 37 a nasl. návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer v už citovanej veci Brangewitz. Generálny advokát v bode 38 svojich návrhov tiež poznamenal, že „ak sa šľachtitelia obrátia na spracovateľov…, musia najprv overiť, či títo spracovali osivo niektorej z ich odrôd, aby v prípade kladnej odpovede mohli zisťovať množstvá, dátumy, miesta a príjemcov poskytnutej služby. Ak by zákonodarca chcel, aby mal majiteľ, keď sa chce skontaktovať s poskytovateľom služby, k dispozícii indície o tom, že v jeho prevádzkarni sa narábalo s chráneným materiálom [napr. prostredníctvom údajov, ktoré musí podľa článku 8 ods. 2 písm. d) nariadenia č. 1768/95 pestovateľ poskytnúť], článok 9 by bol formulovaný tak, že daný podnik sa obmedzí iba na potvrdenie údajov, ktoré sú majiteľovi známe. Ako je však zjavné z jeho odseku 2 písm. b) a e), tak to nie je.“

16 — Rozsudok Brangewitz (už citovaný, bod 53).

2. Neexistencia povinnosti majiteľa predložiť dôkaz o existencii indícií

44. Podľa vyššie uvedených úvah Súdneho dvora teda stačí, aby majiteľ mal indíciu o tom, že spracovateľ uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť spracovanie, aby mohol podať žiadosť o informácie. Naproti tomu Súdny dvor neuložil majiteľovi povinnosť predložiť dôkaz o existencii takej indície.

45. Pokiaľ ide o povahu indícií, ktoré majú za následok na jednej strane vznik práva majiteľa podať žiadosť o informácie a na druhej strane vznik povinnosti spracovateľa poskytnúť mu informácie, v prvom rade treba poukázať na osobitný význam potreby zabezpečiť vzájomné oprávnené záujmy majiteľa a poľnohospodára v súlade s článkom 14 ods. 3 základného nariadenia a článkom 2 vykonávacieho nariadenia.

46. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že hoci informačná povinnosť spracovateľa závisí od toho, či poľnohospodár uplatní výnimku podľa článku 14 ods. 1 základného nariadenia a rozhodne sa využiť služby spracovateľa, informačná povinnosť spracovateľa sa viaže na odrody, ktoré spracoval, a nie na jeho zákazníka, ktorým je poľnohospodár.[17] Keď teda majiteľ predloží spracovateľovi žiadosť o informácie, tento spracovateľ mu musí poskytnúť príslušné informácie nielen o poľnohospodároch, o ktorých má majiteľ indície, že spracovateľ spracovanie uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť, ale aj o všetkých ostatných poľnohospodároch, pre ktorých spracovanie uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť, pokiaľ mu príslušná odroda bola oznámená, alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom.[18]

47. Aby bola splnená požiadavka rovnováhy, na ktorej je založená výsada poľnohospodárov, najmä v rámci vykonávacieho nariadenia, ktorým sa vykonáva uvedená výsada, musí byť majiteľovi umožnené požadovať od spracovateľa informácie, ak má indície o tom, že spracovateľ na účely výsevu spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu získaný výsevom množiteľského materiálu tejto odrody.

48. Podľa článku 9 ods. 2 vykonávacieho nariadenia je totiž spracovateľ povinný poskytnúť majiteľovi oznámenie týkajúce sa príslušných informácií, ktorých obsah je vymedzený uvedeným ustanovením. Tieto údaje sú nevyhnutné, ak má majiteľ len indíciu, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodár získal sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa.[19]

49. Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, nadobudnutie množiteľského materiálu chránenej rastlinnej odrody, ktorá patrí majiteľovi, treba považovať za takú indíciu.[20] Tiež sa prikláňam k názoru, že informácie poskytnuté poľnohospodármi na základe článku 8 vykonávacieho nariadenia môžu predstavovať indície, ktoré spôsobujú vznik informačnej povinnosti spracovateľa voči majiteľovi.

50. Rovnako ako Komisia sa domnievam, že prináleží súdom členských štátov určiť v konkrétnom prípade, či existujú také indície v zmysle už citovanej judikatúry. Pri svojom posudzovaní musia zohľadniť všetky osobitné faktory a okolnosti prejednávaného prípadu. V tejto súvislosti indície vyžadované judikatúrou môžu vyplývať napríklad zo zmluvného výsevu chránenej odrody s cieľom vyrobiť spotrebné osivo v rámci licencie udelenej majiteľom.

51. Napokon treba poukázať na to, že požiadaviek týkajúcich sa indícií, ktoré vedú k vzniku práva majiteľa na informácie tak voči poľnohospodárovi, ako aj voči spracovateľovi, je zrejme málo. Skutočnosť, že bol uskutočnený alebo sa aspoň zamýšľa výsev alebo spracovanie na účely výsevu, v dôsledku toho môže predstavovať relevantnú indíciu, a teda takéto okolnosti spôsobujú vznik práv majiteľa podľa článku 14 ods. 3 základného nariadenia.

17 — Tamže, bod 62.

18 — Tamže, bod 65.

19 — Tamže, body 61 a 63. Pokiaľ ide o informačnú povinnosť poľnohospodára, pozri tiež rozsudok Schulin (už citovaný, body 63 a 64).

20 — Rozsudok Schulin (už citovaný, bod 65).

V – Návrh

52. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Oberlandesgericht Düsseldorf, takto:

1. Spracovateľ si musí splniť informačnú povinnosť, ktorá je upravená článkom 14 ods. 3 šiestou zarážkou nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín a článkom 9 ods. 2 a 3 nariadenia Komisie (ES) č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia č. 1768/95, pokiaľ sa žiadosť majiteľa práv k odrodám rastlín o informácie doručí spracovateľovi pred uplynutím príslušného hospodárskeho roka, na ktorý sa žiadosť vzťahuje, alebo posledného hospodárskeho roka, ak sa žiadosť vzťahuje na viacero hospodárskych rokov. Keď však ide o „prvú žiadosť“ v zmysle článku 9 ods. 3 druhej časti vety nariadenia č. 1768/95, takáto žiadosť sa musí podať počas príslušného hospodárskeho roka.

2. Nie je nevyhnutné, aby k žiadosti o informácie podanej podľa článku 9 ods. 3 druhej časti vety nariadenia č. 1768/95 boli pripojené dôkazy o existencii indícií uvedených v žiadosti o informácie. Stačí teda, ak majiteľ vo svojej žiadosti uvedie, že má k dispozícii indíciu, že spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať na účely výsevu produkt zberu, ktorý daný poľnohospodár získal výsevom množiteľského materiálu chránenej odrody.

3. Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil skutkové okolnosti sporu, o ktorom rozhoduje, s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávaného prípadu s cieľom určiť, či existujú indície o tom, že spracovateľ uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť takéto spracovanie.